

Dank u voorzitter,

Mijnheer de minister-president,
Beste collega's,

Uw toch wel talrijke aanwezigheid hier vandaag in de commissie en het feit dat mijn interpellatie ontvankelijk werd verklaard, bewijst dat de problematiek in onze Vlaamse visserijsector zeer acuut en zelfs dramatisch is.

Ik heb mij trouwens laten vertellen dat de catastrofale toestand van de visserijsector tijdens het eerste jaar van deze legislatuur reeds meer aan bod kwam dan gedurende de ganse vorige legislatuur. Reeds in oktober van vorig jaar stelde ik u een actuele vraag, mijnheer de minister-president, over deze problematiek. Naderhand werd tijdens het afgelopen jaar de crisis in de visserijsector nog verschillende malen door mijzelf en andere collega's aangekaart. Ook bij de bespreking van de Europese Landbouwraden hier in commissie kwam de problematiek veelvuldig aan bod.

Nochtans is het niet zo dat de problemen in de visserijsector er nu pas gekomen zijn, maar de situatie is er de laatste tijd alleen maar erger op geworden. Niettegenstaande al deze aandacht voor de sector hier in het Vlaams Parlement, sukkelde de sector verder van crisis naar crisis, wat helaas leidde tot nieuwe faillissementen. Afgelopen zomer waren er zelfs schepen die niet meer uitvaardden omdat de kosten te hoog waren.

Mijnheer de voorzitter, ik wil hier vandaag niet onnodig de kostbare tijd van de commissieleden in beslag nemen en ik veronderstel dat de meeste collega's zich wel bewust zijn van de problematiek, maar toch lijkt het mij nuttig en ook omwille van de volledigheid van het verslag om toch nog even een summier samenvatting van de problematiek te schetsen.

De situatie van de Vlaamse visserijsector, collega's, is inderdaad uiterst penibel. Het is voor de sector geen vijf voor (!), maar vijf na twaalf. Mijnheer de voorzitter, momenteel zijn er ongeveer nog zo'n 120 Vlaamse vissersvaartuigen. Dit zijn er twintig minder dan twee jaar geleden. Met nog slechts een goeie honderdtal schepen in de vaart heeft de visserijvloot nu echt wel haar minimum minimorum bereikt. Naast de structurele problemen vallen er nog heel wat andere verzuchtingen bij de reders te noteren. Hoge stookolieprijzen, visquota, aantal stoomdagen, energiezuinige vistechnieken, mobiliteit van de visvergunningen, visquota van boten die in het buitenland verkocht worden, de visserijoorlog tussen Oostende en Zeebrugge,... zijn er slechts de voornaamste van. Vooral de hoge stookolieprijzen dreigen vele reders de das om te doen. Zelfs Europa geeft toe dat voor 30 procent van de vissersboten op korte termijn een faillissement dreigt als gevolg van de dure olie.

Collega's, ik geef grif toe: het visserijbeleid wordt inderdaad grotendeels Europees gestuurd wat steeds nefaster wordt voor bepaalde economische sectoren in de lidstaten. Die Europese regelgeving wekt steeds meer wrevel op, ook bij de reders. Wanneer de reders kennis namen van het antwoord van de minister-president op een actuele vraag van collega Verstreken op 22 juni lazen, werd deze ergernis alleen maar versterkt! Terwijl onze Vlaamse Overheid zich zo graag wegsteekt achter de Europese regels, valt er van een dergelijke loyaliteit t.o.v. Europa bij sommige andere lidstaten niet veel te bespeuren. Zelfs de minister-president geeft dit toe in zijn antwoord aan collega Verstreken en ik citeer:

“Na het aanklaarten van het probleem op 18 oktober 2004 en de negatieve houding van de Europese Commissie, heb ik vastgesteld dat desalniettemin Frankrijk, maar ook Italië en Spanje via verschillende methodes maatregelen hebben genomen om de visserij in hun land met overheidsmiddelen te ondersteunen en tegemoet te komen aan de problemen van de rendabiliteit”. En verder ter zake zegt de minister-president nog het volgende: “ Nadat op 18 oktober de discussie op initiatief van Frankrijk was aangetrokken, weigerde de Europese Commissie om bepaalde maatregelen toe te laten. Frankrijk, Italië en Spanje nemen wel degelijk maatregelen, maar (en dit is heel belangrijk, collega’s), maar Europa knijpt een oogje dicht”. Dit antwoord van de minister-president bewijst duidelijk dat grotere lidstaten het, in tegenstelling tot Vlaanderen, niet nauw nemen met de Europese regels wanneer het hen uitkomt. Terwijl bepaalde lidstaten dus wel al tijdig maatregelen namen, gingen bij ons heel wat reders ondertussen failliet. Dit is gewoon een vaststelling, collega’s, die ik de commissie niet wilde onthouden en die de grote Europese pleitbezorgers onder ons eens zou moeten doen nadenken over het voor hen alles zaligmakende Europa.

Dit Europees beleid, mijnheer de voorzitter, neemt natuurlijk niet weg dat Vlaanderen terzake de restbevoegdheden bezit en de plicht heeft de visserijvloot in stand te houden. Het vrijwaren van de tewerkstelling in de sector is hierbij van primordiaal belang. Ook de minister-president erkent dit en stelde op 22 juni 2005 dat “de sector, naast de kwaliteit van de voortgebrachte producten, voor heel wat tewerkstelling zorgt”. Dus collega’s, in haar eigen belang dient Vlaanderen de nodige stimulansen te verschaffen opdat de sector opnieuw economisch leefbaar kan zijn.

Mijnheer de minister-president, in uw beleidsnota klonk het nochtans veelbelovend. In het hoofdstuk: sleutel elementen voor het toekomstbeleid voor de Zeevisserij lezen wij: “De Vlaamse Overheid gaat voor het behoud van een onafhankelijke Vlaamse visserij....”

En bij mijn actuele vraag van oktober vorig jaar, antwoordde u het volgende en ik citeer: “Ik wil uw bezorgdheid voor de visserijsector onderschrijven. We mogen echter niet focussen op de crisis van vandaag, maar we moeten komen tot een algemeen actieplan, waarin ook zaken als onderwijs aan bod kunnen komen...” Mede door deze uitspraak pleitte ik bij de bespreking van de beleidsnota voor het organiseren van een grote tafelconferentie met alle actoren ten einde de sector door te lichten en de strategie te bepalen voor de komende jaren. Vandaag wil ik die vragen herhalen en durf ik er bij de Vlaamse Overheid op aan te dringen om naar aanleiding van zo’n ronde tafelconferentie te komen tot een soort Marshall-plan voor de visserijsector. Trouwens ook de kustburgemeesters, met op kop burgemeester Lippens van Knokke-Heist, zijn gewonnen voor zo’n initiatief en willen samen aan tafel zitten om de toekomst van onze Zeevisserij te bespreken en in stand te houden.

Collega’s, u zal het, tijdens ons al te lange reces, ongetwijfeld gemerkt hebben. De crisis in de Vlaamse visserijsector kende tijdens de zomermaanden opnieuw een triest hoogtepunt, waarbij helaas opnieuw enkele reders failliet gingen. Bij vele andere staat het water letterlijk aan de lippen. Mijnheer de voorzitter, ik heb mijn interpellatie reeds ingediend op 24 augustus, dus voor het bezoek van de Europese commissaris Borg. De problematiek kwam naderhand uitgebreid aan bod in de media en werden er door de minister-president blijkbaar heel wat initiatieven aangekondigd. Omdat ik, net zoals de minister-president trouwens, niet alles geloof wat er in de kranten staat,

Zou ik van de minister-president graag antwoord krijgen op volgende vragen:

1. Welke concrete initiatieven heeft de Vlaamse Overheid, binnen haar bevoegdheid, het afgelopen jaar genomen om de visserijsector te ondersteunen? M.a.w: Hoe heeft de Vlaamse Overheid haar beleidsoptie: “De Vlaamse Overheid gaat voor het behoud van een onafhankelijke Vlaamse visserij” gerealiseerd?
2. Hoe zit het nu met het, door de minister-president, vorige jaar aangekondigde “algemeen actieplan” voor de sector? Welke strategie, meerjarenbeleid heeft de Vlaamse Overheid uitgewerkt om de toekomst van de sector te verzekeren?
3. Wat is het resultaat van het bezoek van EU-commissaris Borg afgelopen zomer? Europa zou blijkbaar maatregelen onderzoeken om de visserij te ondersteunen. Hoe zit het met de subsidies voor zuinigere motoren en minder energieverwendende vistechnieken? Wat met de stillegging, een eventuele sloopactie en het mogelijk opzetten van een garantiefonds? Wanneer mogen wij van Europa de voorstellen ivm de “nationale herstructureringsplannen” verwachten?
4. Na het bezoek kondigde de minister-president een aantal initiatieven aan om op korte termijn direct soelaas te brengen voor de sector? Hoe zit het nu met o.a het aantal stoomdagen, het gebruik van biobrandstoffen, het toestaan om te vissen met een hoger motorvermogen en de invoering van het zogenaamde kustsegment, waarbij het vissen in “kustwateren van eigen bodem” niet onderhevig zou zijn aan vangstbeperkingen?

Als u het mij toestaat, voorzitter, zou ik hier vandaag ook van de gelegenheid gebruik maken om ook nog even kort de specifieke situatie van “de kaviaar van de Noordzee”, onze garnaal aan te kaarten.

Naast de hierboven genoemde algemene problemen, hebben garnaalvissers nog te kampen met meer specifieke aspecten, die hun situatie er alleen maar hopelozier op maakt. De uiterst lage prijzen, de laagste in jaren trouwens, en de Nederlandse garnaalvissers zijn de grote boosdoeners. Ook handelaars en grootwarenhuizen, die de prijzen voor de consument niet laten zakken, worden met de vinger gewezen. De terechte woede van de garnaalvissers richt zich vooral ook tegen het ontbreken van een kwaliteitslabel, die nochtans vorig jaar beloofd werd door de Stichting Duurzame Visserij. Met een kwaliteitslabel voor onze garnalen zouden de klanten in de winkel ongetwijfeld het onderscheid kunnen maken met de massaal op onze markt gedumpte Nederlandse garnalen, die trouwens heel anders van smaak zijn:

Verder blijft, volgens onze garnaalvissers, de promotie van onze garnalen door VLAM ondermaats en is hier nog heel wat werk aan de winkel. Volgens de vissers zijn de promotiedag en het garnaalfestival slechts een druppel op een hete plaat.

Daarom had ik graag bijkomend van de minister-president vernomen welke maatregelen de Vlaamse Overheid rechtstreeks kan nemen voor de specifieke problemen van onze garnaalvissers.

Ik hoop mijnheer de minister-president dat u in uw antwoord niet alleen een opsomming zult brengen van al hetgeen ik al vernomen heb via de media, maar een doortastende visie van de Vlaamse regering op de toekomst van onze Vlaamse Visserij. Want de kernboodschap van mijn interpellatie valt eigenlijk als volgt samen te vatten: Geloofd de Vlaamse regering nog in het voortbestaan van onze Vlaamse visserijsector en wat gaat de Vlaamse regering doen om de toekomst van de sector te verdedigen?